

Art Rotterdam Galeriehouders nemen weinig risico deze editie

Liever verkopen dan verrassen in Rotterdam

De 134 deelnemers aan Art Rotterdam serveren als vanouds een stortvloed aan hedendaagse kunst. De kwaliteit is hoog, maar er zitten dit jaar weinig uitschieters bij. Galeriehouders spelen op safe.

Edo Dijksterhuis
ROTTERDAM

River's Crib is een even aantrekkelijk als onpraktisch kunstwerk. De installatie is bijna drie meter hoog en past in vrijwel geen enkel appartement. Door de gemiddelde voordeur zal de installatie ook niet passen. Kunstenaar Edward Clydesdale Thomson bouwde het werk met zijn twee maanden oude dochter in gedachte, voor het geval ze wordt overvallen door een hittegolf als gevolg van klimaatverandering. Vanuit een plastic bak druppelt water naar een laag mossen die zorgt voor een microklimaat in een koepel met wiegie, afgeschermd met zandzakjes.

Het getuigt van lef dat de Britse galerie Division of Labour dit toont op Art Rotterdam. Niet veel particulieren zullen de aanschaf van zo'n gevaarte overwegen, ongeacht de arte povera-achtige schoonheid en geëngageerde boodschap. De meeste andere beursdeelnemers houden het dan ook bij veel conventioneel, makkelijker te verkopen werk. De kwaliteit van galeries is te hoog om oneerbiedig te spreken van 'winkeltjes', maar deze editie van Art Rotterdam telt niet veel spectaculaire presentaties.

Lekker rare werken

Je merkt dat kunstverkoop zich steeds meer concentreert op beurzen. Het bezoek aan galeries, waar doorwrochte en soms gewaagde solotentoonstellingen worden gemaakt, loopt terug. Op een evenement als Art Rotterdam moet het gebeuren en daarbij worden liefst zo min mogelijk risico's genomen. Tweedimensionale wand-

vulling is dominant, videowerk en sculpturen zijn schaars. Erkende successen gaan op herhaling en verzamelaarslievelingen krijgen een prominente plek. Galleryviewer, het online previewsysteem dat zijn tweede jaargang beleeft, neemt het laatste restje verrassing weg.

Natuurlijk zijn er nog steeds bijzondere, zelfs lekker rare werken te vinden in de Van Nelle-fabriek. Zoals de met injectienaalden versierde cactussen van Daniel van Straalen bij Stigter Van Doesburg, Hiva Alizadehs wandsculptuur

Erkende successen gaan op herhaling en lievelingen krijgen een prominente plek

De hal met werk van jonge kunstenaars heeft wel het grote gebaar dat op de beursvloer veelal mist

van psychedelisch gekleurd nephaar bij The Flat, of de aircos van Casper Braat (Torch), onderdeel van een serie foeilelijk witgoed uitgevoerd in chic marmer. Ook het werk van Ana Navas, winnaar van de NN Art Award, valt in de categorie 'huislijk surrealisme'. De kunstenaar van tegenboschvanvreden toont wandobjecten van snijplankjes en een aaibaar sculptuur gemaakt van een droogrek overtrokken met textiel.

Maar voor de echte ontdekkingen moet je goed inzoomen op al bekende oeuvres. Dan blijkt de magistrale tekenaar David Haines (Upstream Gallery) al even overtuigend te kunnen schilderen, met een feloranje ondergrond voor een homo-erotische portret dat daardoor van binnen lijkt te gloeien. En Niek Hendrix (Roger Katwijk) heeft zijn palet van grijzen voor het eerst verrijkt met kleur, wat zijn hyperrealistische schilderkunst iets ongemakkelijks geeft.

De vernieuwingsdrang is vaak subtiel en grijpt paradoxaal genoeg terug op historische voorbeelden of technieken. Zo fabriceert Arno Beck (Marian Cramer) klassieke landschapjes met behulp van een gemodificeerde typemachine. En hanteert David Roth (Dürst Britt & Mayhew) voor zijn *flower paintings* geen penseel, maar een bos bloemen. Zoals Yves Klein vrouwen door verf liet rollen, doopt hij zijn zonnebloemen in potten met gele, groene en bruine verf om de flora letterlijk en figuurlijk op het canvas te kwakken.

De jonkies

Ger van Elk, Jan Dibbets en Reinier Lucassen zetten zich met hun in 1967 opgerichte Internationaal Instituut voor de Herscholing van Kunstenaars juist af tegen 'het beschilderen van naakten, het laten aan- en uitknippen van neonlampjes op een plank en andere uitwassen van modieus modernisme'. Willem Baars Projects toont een van hun 'opzettelijk smakeloze wand- en vloerobjecten', waarvan de klodders purschuim bijna zijn vergaan. Veertig jaar lang lag dit werk te verstoffen op een Belgische zolder. Nu toont het Rijksmuseum interesse.

Zulke erkenning is nog niet weggelegd voor de deelnemers aan Prospects & Concepts, de vloot-schouw van jonge kunstenaars die het afgelopen jaar een stipendium kregen van het Mondriaan Fonds. Maar de hal met hun werk heeft wel het grote gebaar dat op de beursvloer veelal mist. Dat is grotendeels te danken aan curator

→ Hiva Alizadehs wandsculptuur van psychedelisch gekleurd nephaar uit de serie *Nomad Chants*. FOTO THE FLAT - MASSIMO CARASI GALLERY

→ Achmed Akkabi speelt in *Glad ijs* een medewerker van een ijsbaan die in paniek raakt als hij iemand verdacht met een rugzak bezig ziet. STILL UIT FILM ROY VAN EGMOND

Wat de angst voor een

Emma Sprangers
AMSTERDAM

Filmmaker en actrice Joosje Duk (25) vindt het belangrijk zware thema's met een knipoog aan te snijden. Vandaag komt online haar korte film *Glad ijs* uit, over de groeiende angst voor aanslagen.

Wat voor Duk begon als een tussenjaar na de middelbare school groeide uit tot een volle studie aan New York University (NYU). Ze kon er alles combineren waar ze van houdt: journalistiek, scenario schrijven, acteren en regisseren. Voor haar afstudeerproject *Night* (2018) won Duk de Huffington Post Arts Impact Award. De

Huffington Post noemde haar de belichaming van de toekomst van de Amerikaanse film.

In eerder werk boog Duk zich over onderwerpen als verborgen racisme en body positivity en ze ontwikkelde sinterklaaspakpapier zonder afbeeldingen van Zwarte Piet. Toch zoekt ze maatschappelijke thema's niet bewust op. "Ik ga geen lijstje van discussies af waar ik op kan aanhaken, maar ik merk wel dat ik niet snel een romantisch verhaal zou schrijven over twee verliefde mensen. Daar komt misschien mijn liefde voor de journalistiek naar boven: ik wil mensen op een creatieve manier naar een actueel onderwerp laten kijken."

In haar korte film *Glad ijs* speelt